

DE HISTORISKE

En historisk reise fra Losby til Hadeland

TEKST: EVA NEDREGAARD, DE HISTORISKE

FOTO: EVA NEDREGAARD & CAMILLA IVERSEN, DE HISTORISKE

Sommeren har endelig meldt sin ankomst, og mange nordmenn forbereder seg på å reise til solfylte strøk med paraplydrinker og sandstrender. Men hva om du i år heller utforsker de skjulte skattene i vårt eget vakre land? La utsikten fra charterbussen vike for bilvinduer som rammer inn storslåtte fjelltopper, frodige enger og majestetiske fosser. Bytt ut den vanlige grillmaten med delikate, lokale råvarer og bærekraftige måltider, og sjekk inn på historiske hotell med ekte, norsk gjestfrihet.

I dette reisebrevet tar vi deg med på en reise gjennom noen av Østlandets perler – fra de mystiske skogene i Østmarka til de bølgende, grønne landskapene i Hadeland.

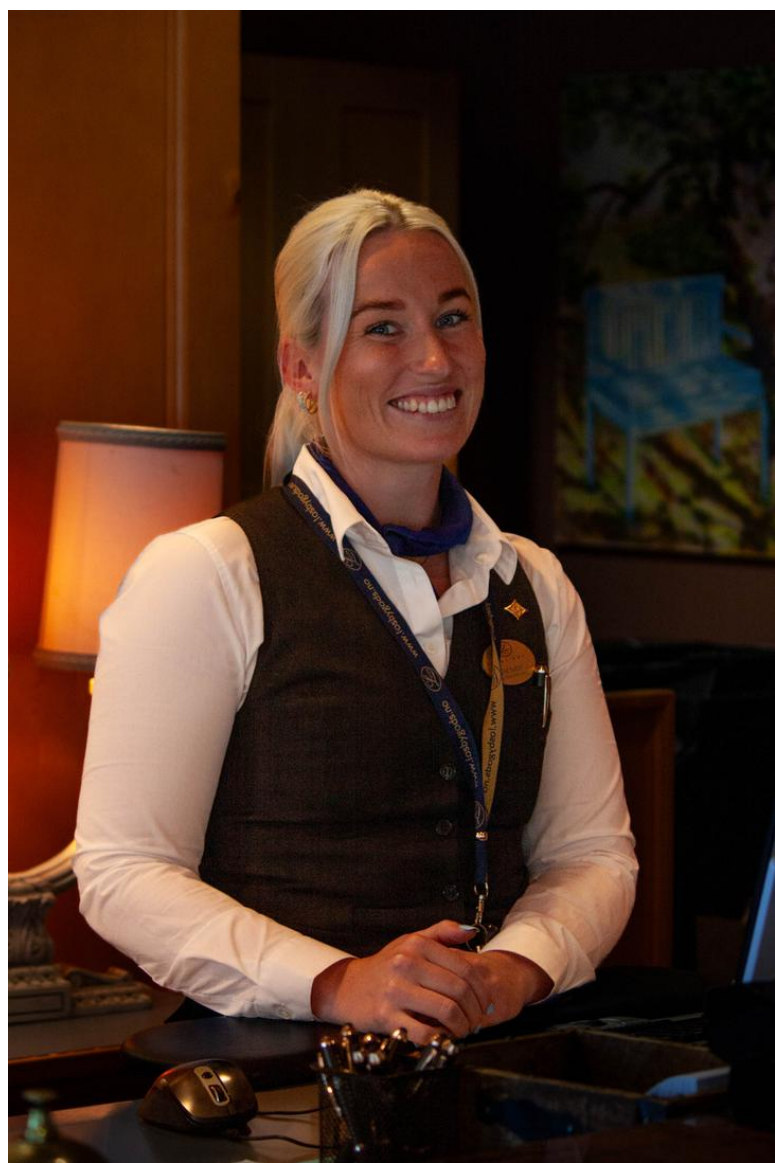

Velkommen til herskapelige Losby Gods

Tirsdag 2. juli vinker vi farvel til regnfulle Bergen og setter oss på flyet mot Oslo. Etter å ha hentet vår splitter nye Toyota Corolla fra AVIS på Gardermoen, legger vi ut på en kort, men naturskjønn kjøretur mot Losby Gods. Turen tar rundt 40 minutter, og allerede etter 30 minutter befinner vi oss i Lørenskog, hvor vi kjører inn på Losbyveien. Den vakre landeveien er omkranset av grønt landskap så langt øyet kan se, med beitende kyr og hester på nærliggende jorder. Snart dukker det majestetiske Losby Gods opp i horisonten.

Vi parkerer bilen trygt på hotellets parkeringsplass og går mot resepsjonen, hvor vi blir møtt av synet av det storslagne godset. Losby Gods har en rik historie, tilbake til midten av 1800-tallet da Meyer-familien, ledet av Jacob Meyer, oppførte et jaktstott her. Dette stedet ble en møteplass for hovedstadens elite, hvor kongelige og adelsmenn kom for å jakte og nyte rekreasjon. Denne atmosfæren skinner fortsatt gjennom, og vi føler oss nesten som kongelige selv i det vi triller koffertene våre mot resepsjonen.

“Har dere smakt Losbyvaffelen?”

Ved innsjekk blir vi ønsket velkommen av den vennlige resepsjonisten Live, som gir oss en grundig innføring i hotellets fasiliteter, turmuligheter i nærområdet, samt tider for frokost og middag. Siden vi har litt tid til overs, bestemmer vi oss for å starte med en lunsj.

Losby Gods har mange flotte områder hvor man kan sette seg ned og virkelig nyte livet. Selve restauranten er delt inn i fire stuer, alle innredet i vakker herregårdsstil. Vi slår oss ned i Godsstuen, et lyst og elegant rom med fantastisk utsikt over godshagen og Losbydalen. Her tar vi frem brosjyrene vi fikk ved ankomst, hvor vi kan lese om hotellets historie og la oss inspirere av tur-, løpe- og sykkelkartene som tilbys. Rundt oss ser vi flere smilende golfere som tar en velfortjent lunsjpause etter en runde på det omfattende golfanlegget.

Mens vi er midt i lesingen, kommer Marianne Frilseth, markedsansvarlig på Godset, smilende bort til oss. Vi slår av en hyggelig prat mens hun deler mer om hotellet og dets fasiliteter. “Har dere smakt Losbyvaffelen?” spør hun engasjert.

«Losbyvaffelen» er en spesialoppskrift som har gått i generasjoner, og som mange kommer langveisfra for å smake. Marianne nevner at hun selv bruker den samme oppskriften på hytta.

Vi rister på hodet, og hun leder oss bort til den koselige Godscafeen. Ved skranken blir vi ønsket velkommen av Sana, som steker ferske vafler som vi topper med rømme, brunost og hjemmelaget syltetøy.

De store og saftige vaflene har et hint av kardemomme, og lever virkelig opp til forventningene. Cafeen byr ellers på varm og kald drikke, samt lunsjretter som rekesmørbrød, wraps, salater og Losbys egen burger, som kan nytes både inne og ute.

Lykkelige og mette beveger vi oss mot den historiske delen av Godset. For en interaktiv opplevelse er hvert rom utstyrt med en QR-kode, slik at man kan få en historisk vandring gjennom egen mobiltelefon, ledet av Godsets nåværende direktør, Heidi Elisabeth Fjellheim.

Vaffeloppskrift

4 egg

6 ss sukker piskes
til eggedosis.

300 gr mel

1 ts bakepulver

1 ts vaniljesukker

1 ts kardemomme.

(Det tørre blandes.)

Smelt 150 gr smør.

4 dl melk.

(Det tørre og det våte blandes inn i
eggedosisen.)

Og voila, da har du
Losby-vaflene.

Alle rom vitner om godsets storhetstid, representert ved godseiersparet Lorentz Meyer Boeck og Kathrine Boeck. Lukker man øynene kan man fortsatt høre te-serviset klirre i damesalongen, kjenne sigarlukten fra herresalongen og høre latteren fra selskapsstuene. I godsets ballsal ble det avholdt middager med kongelige celebriteter, og i biblioteket julefester og andre sammenkomster.

Alle rommene er dekorert med interiør knyttet til godsets fortid. Malerier utplukket av godsfruen og jakttrofeer fra godsherren er godt representert i flere rom. Det er så mye å se at vi hele tiden utbryter "Se på denne!" til hverandre, fascinerte over de unike kunstverkene og historiske elementene som gir rommene karakter.

Videre går turen ut til godsets vakre uteområde. På toppen av kollen ved gamlegodset anla ekteparet Boeck i sin tid en engelsk landskapshage, som ble flittig besøkt under Kong Haakon VII sine mange besøk på godset. Hagen har nylig blitt restaurert og er nå både et lite fristed for å nyte et stille øyeblikk og et av de mest populære fotomotivene på godset.

Men frsteder finnes det mange av. Hele området er fullt av grønne plener og steder hvor man kan sette seg ned med et glass vin eller en god bok. Stier snor seg i alle retninger, og nærområdet byr på flotte turer som passerer historiske husmannsplasser, gårder og andre spor etter den viktige trelasthandelen som spilte en sentral rolle i utviklingen av området.

“Har dere vært i det hemmelige rommet?”

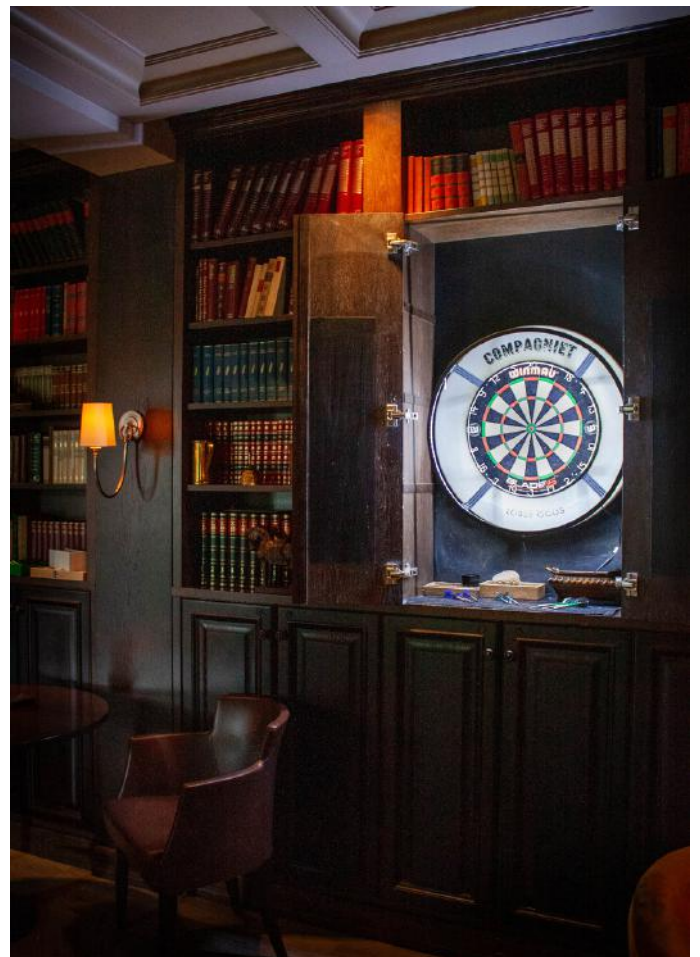
Her kan du både sykle, jogge eller gå. Vi valgte å ta på oss joggeskoene og spasere den korte turen ned til Mønevann. På veien passerer vi Vasshjulet, som tidligere var drivverket for Østmorksaga, en av de største sagene i området og en av de siste vandrevne oppgangssagene som var i bruk i Norge. Tømmerdriften og sagbrukene var så viktige for Lørenskogs utvikling at kommunen har valgt Vasshjulet som motiv i sitt kommunevåpen. En liten andefamilie svømmer forbi akkurat idet vi leser om vasshjulets historie - for akkurat så idyllisk er det faktisk her.

Vi vandrer videre mot Mønevann, en nydelig badeplass med gressplener, sandstrand, stupebrett og svaberg. Et perfekt sted å bade, slappe av og kose seg på en solrik dag. Her er det også mulig å leie kano eller SUP og utforske Losby fra sjøveien. Vi setter oss ned for å nyte utsikten og stillheten før vi rusler tilbake til hotellet for litt egentid på værelset før middag.

For anledningen har vi sjekket inn på hotellets store og romslige deluxe-værelser, som tilbyr både TV, nespressomaskin og en flott liten balkong hvor man kan nyte en kopp kaffe med utsikt over det grønne området. Hotellet tilbyr både standardværelser, deluxe-værelser og suiter. Ønsker du å gjøre noe ekstra ut av oppholdet, kan du bestille den eksklusive Haakon-suiten og tilbringe natten i sengen til Kong Haakon VII. Rommet er det eneste hotellrommet i den gamle delen fra 1950, og inneholder kongens seng fra godsets storhetstid. På grunn av sin uvanlige høyde på 1,90 meter fikk han en spesiallaget seng, som du nå kan tilbringe natten i.

Tidspunktet for middag nærmer seg, og vi starter med en aperitiff i en av godsets stuer hvor vi får lære mer om stedets historie. Vi hører blant annet om Gunvor Kolstad, en legende på Losby, som i over 20 år stod ved grytene for godseierparet. I 2013 mottok Losby Gods frøken Gunvors personlige kokebøker som gave, og hennes oppskrifter brukes fortsatt både i sin helhet og som inspirasjon i dagens menyer og retter.

Deretter venter en deilig à la carte-meny i hotellets spisesal. Vi velger confitert andelår fra Holte Gård og fersk skrei supplert med blåskjell og deilige grønnsaker. Etter en herlig middag finner vi veien ned til godsets nyeste tilskudd: Compagniet Bar. Her blandes tradisjon med moderne stil i en eksklusiv atmosfære. Baren byr på flere myke sittegrupper, biljardbord, dart og shuffleboard – vi bestemmer oss for å prøve sistnevnte.

Før vi begynner, slår vi av en prat med godsets barsjef, Jacques. Opprinnelig fra England har han jobbet på godset i hele 25 år. Han smiler engasjert idet vi nærmer oss baren. "Har dere vært i det hemmelige rommet?" spør han, før han lurt vandrer bort til en av Compagniets bokhyller.

Plutselig åpenbares hotellets "hemmelige" *Chambre Séparée*, et sofistisert selskapslokale med speilvegg, vinrøde vegger og mørkt interiør og dekor i tradisjonell stil som kan leies eksklusivt for grupper. Jacques viser deretter frem sine imponerende ferdigheter bak baren og serverer oss to ulike drinker basert på våre preferanser. Mens vi begynner første runde med shuffleboard, overhører vi Jacques engasjert veilede noen unge golfere som prøver seg på dart. Han demonstrerer teknikken med stor entusiasme – Jacques har nemlig vært Norgesmester i dart.

Kanskje tør du å utfordre ham ved ditt neste besøk?

Dagen etter våkner vi til lyden av fuglekvitter på det herskapelige godset og finner veien til hotellets moderne treningsrom for litt morgentrim. Treningsrommet har alt du trenger for en god økt, med tredemølle, apparater, manualer og vekter. På veggene henger artige bilder som gir litt ekstra treningsmotivasjon. Deretter venter varm dusj. I frokostsalen blir vi ønsket god morgen av smilende servitører. Den berømte herregårdsfrokosten skuffer ikke, med nystekt brød, ferske bakerverer, pålegg, varmmat og lokale oster.

Mette og klare for en ny dag sjekker vi ut av Losby Gods og setter oss i bilen mot neste stopp: Sundvolden Hotel. Vi vinker farvel til den grønne landeveien idet vi kjører gjennom Lørenskog. Videre bytter vi fra E6 til E18 og tar Operatunnelen gjennom Oslo sentrum. Ved ankomst Sandvika skifter vi over til E16 og følger denne veien helt til Krokkleiva og Sundvolden Hotel. Selve reiseruten bringer også med seg et stykke historie.

Den gamle hovedveien til Bergen, kjent som Kongeveien, ble anlagt tidlig på 1800-tallet og strekker seg fra Johnsrud i Lommedalen over Krokkleiva til Krokkleiva og Sundvolden. Denne veien førte konger, keisere og andre fyrstelige til Sundvolden, og gjorde hotellet til et populært reisemål for både reisende og turister. I dag er det vår tur til å besøke hotellet.

Bergenske Kongevei, Ringerike og Hadeland

Kongeveiene var datidens "riksveier" som bant sammen landsdeler. Den Bergenske kongevei gjennom vårt distrikt ble utbygget til fast vei på førstningen av 1800-tallet. Før den tid var det mest ryddede veifar, som kan være vanskelig å gjenfinne. Pilegrimsleden følger i hovedsak kongeveien over Krokkleiva, gjennom Jevnaker og over Gran og Tingelstad ned til Brandbu. Der tar den Bergenske Kongevei en vestlig kurs oppover langs Randsfjorden, gjennom Valdres og over Filefjell, mens pilegrimsleden følger Kjølvegen over Høgkorsa til Toten.

Vegfaret herover er imidlertid betydelig eldre. Dette vet vi ut fra en reisebeskrivelse fra 1594, da biskop Jens Nilssøn foretok en visitasreise til Ringerike, Toten og Hedmarken.

Velkommen til Jevnaker og Sundvolden

Etter omtrent en time er vi fremme. Den romslige parkeringsplassen viser at hotellet er et populært sted for møter og konferanser, for her er det rikelig med plass. Vi finner veien til resepsjonen, hvor vi blir tatt godt i mot av den vennlige resepsjonisten Alvilde.

Like ved resepsjonen oppdager vi også Sundvolden Kolonial, en spennende butikk som tilbyr alt fra interiør og klær til smykker og lokale delikatesser. Skulle du ha glemt badedrakten hjemme, kan du kjøpe en ny her – det kan nemlig være lurt om du planlegger å besøke hotellets nyoppussede spa.

Hotellet kombinerer et historisk bygg med en moderne fløy som huser et av Østlandets største konferansesentre. Våre rom i den moderne delen har alt vi trenger for et komfortabelt opphold, inkludert en stor dobbeltseng, regndusj og kaffemaskin. To konfektsjokolader laget av hotellets egen chocolatier ligger pent presentert sammen med en personlig velkomsthilsen fra vertskapet.

På tide å utforske hotellet. Vi møter hotellets daglige leder, Cecilie Laeskogen, som sammen med sin ektemann Tord er andre generasjon som driver det tradisjonsrike hotellet. Cecilie tar oss med på en rundtur, og hennes lidenskap for både hotellet og nærmiljøet skinner gjennom fra første stund.

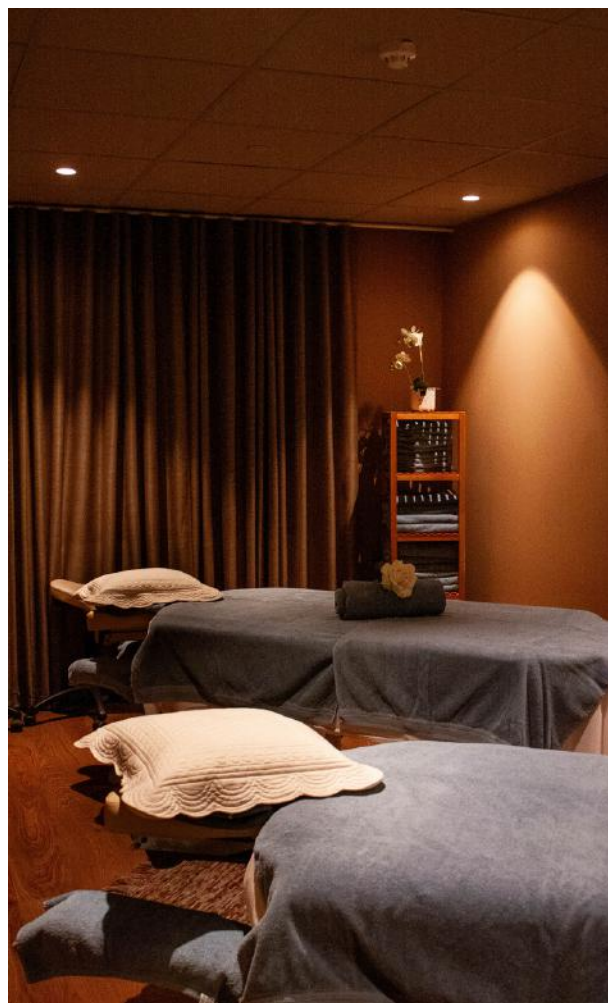

Hotellet har et sterkt fokus på bærekraft, med oppslag som oppfordrer til å redusere matsvinn. Vi får vite at de har egen urtehage og røykeri, og at de nesten utelukkende benytter lokale råvarer fra nærliggende bønder. I tillegg investerer hotellet i fornybar energi, inkludert solenergi, for å minimere sitt karbonavtrykk.

Sundvolden byr på en harmonisk blanding av moderne og historiske elementer. Lokale samtidskunstnere har bidratt med verk som pryder lokalene, og kunstneriske skatter er å finne overalt. Mange av verkene har QR-koder som gir deg muligheten til å lære mer om kunsten. I Sundvolden Galleri finnes også et rom dedikert til salgsutstillinger, hvor vi denne dagen oppdaget flere vakre keramikkopper til salgs.

Hotellets nyoppussede spa- og velværeavdeling gjenspeiler moderne luksus, med fasiliteter som badstuer, kalddusj, dampbad og en unik avslapningsone.

Utendørs finner du et boblebad, perfekt for å senke skuldrene, samt en stor hengekøye ideell for late sommerdager. Spa-avdelingen tilbyr også en rekke behandlinger, samt yoga for grupper og guidet meditasjon. Ønsker du å få opp pulsen, har treningsstudioet like ved alt du trenger for en god treningsøkt.

Til tross for de moderne fasilitetene er det viktig for hotellet å bevare sin rike historie. I konferansesenteret finner vi en landauer, et gammelt hestekjøretøy fra C. Heffermehl Vognfabrik i Christiania på slutten av 1800-tallet. Dette historiske kjøretøyet er utlånt fra Ringerike Museum. Hotellet samarbeider også med Hardraade Vikingskipforening, og i samme bygg er det en utstilling med vikingklær og en kopi av Osebergvognen. Mest autentisk er likevel det gamle hotellbygget med sine historiske rom. Vi gleder oss til å få ta en titt, men først melder sulten sin ankomst og gir beskjed om at det er på tide med en lunsj.

“Blir du ikke lei av sjokolade selv?”

Cecilie tar oss med inn på kjøkkenet, hvor kokkene er i full gang med å tilberede deilige lunsjretter til sultne gjester. Her møter vi blant annet Jeff, hotellets britiske chocolatier, som har vært her i over fire år. Han er kjent for sine utsøkte sjokolader og kaker. Før han kom til hotellet, jobbet Jeff i Brighton, hvor 70% av sjokoladen hans ble solgt til Fortnum & Mason, en favoritt blant den tidligere britiske dronningen, Queen Elizabeth. Vi får smake på noen av konfektsjokoladene, og skjønner raskt hvorfor disse søtsakene er så populære.

“Blir du ikke lei av sjokolade selv?” spør vi.

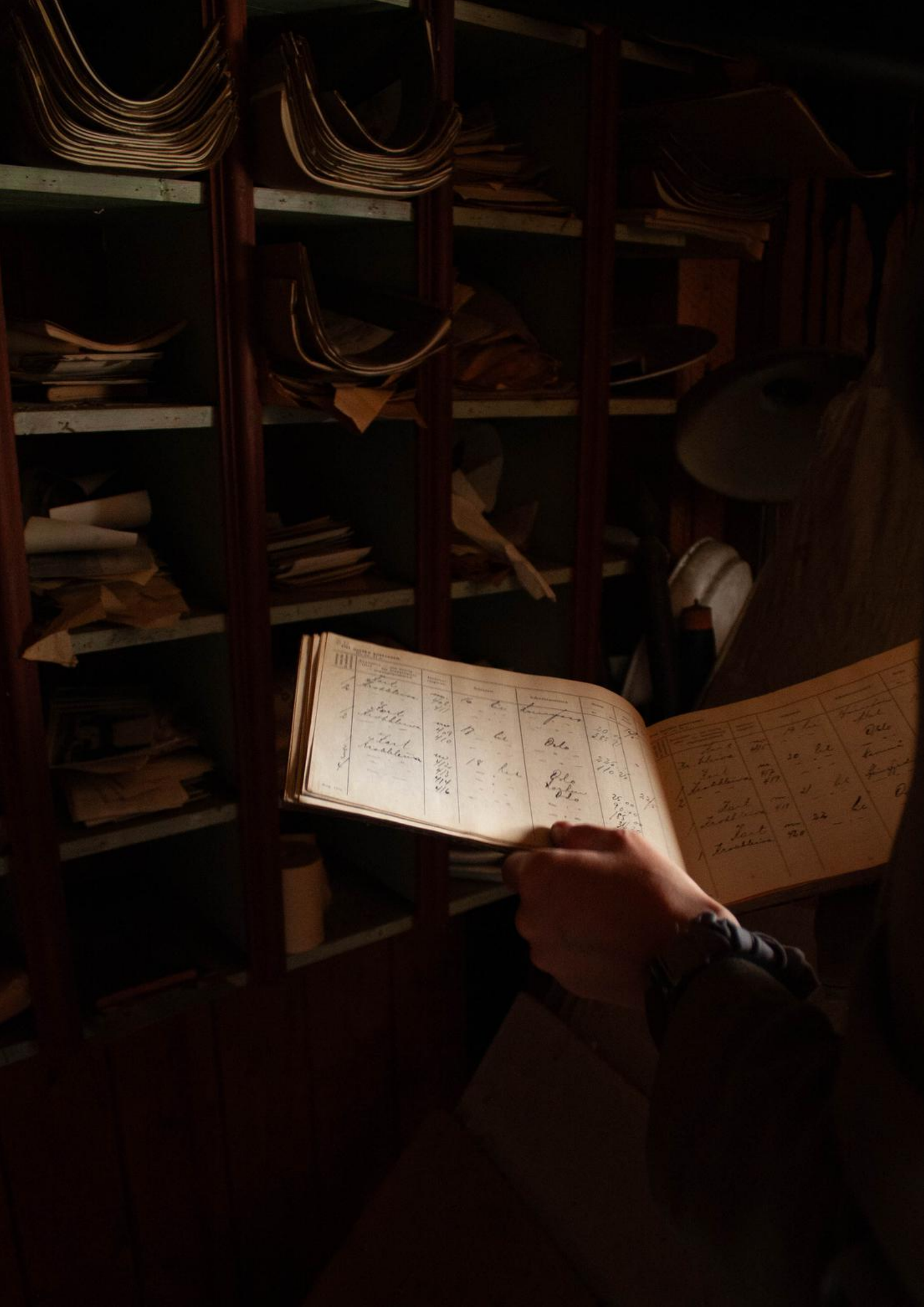
“Nei, dessverre,” ler Jeff og spøker med at han sannsynligvis ikke kommer til å leve til pensjonsalderen. Vi lar Jeff jobbe videre og beveger oss mot Værtshuset, hotellets restaurant. Lunsjen serveres her enten inne i den historiske restauranten eller ute på uteserveringen, og siden solen skinner, velger vi å sitte ute.

Vi bestiller grillet norsk tomatsalat med serranoskinke og skaldyrssalat i brioche – en eksplosjon av gode og sommerlige smaker. En av servitørene kommer smilende ut med rettene, mens flere gjester rundt oss nyter noe godt i glassene. Når solstrålene treffer ansiktet, tar en av oss opp telefonen og konstaterer at det regner i Bergen. Da koser en vestlending seg litt ekstra på tur.

Med litt sol og god mat innabords er det på tide å fortsette omvisningen. Vi har allerede gått gjennom restauranten i den historiske delen på vei til uteserveringen, og går nå tilbake for å la øynene hvile på det vakre interiøret.

THE GREAT EASTERN

NAME	NO.	DATE	AMOUNT	REMARKS
John ...	...	...	...	...
John ...	...	...	...	...
John ...	...	...	...	...

NAME	NO.	DATE	AMOUNT	REMARKS
John ...	...	...	...	...
John ...	...	...	...	...
John ...	...	...	...	...

“Nå skal jeg vise dere noe ikke alle får se!”

I restauranten møter vi Silje, driftsansvarlig på hotellet. Hun tar oss opp en gammel trapp fra restauranten til de historiske suiteene, som dateres helt tilbake til 1648. Hvert rom er unikt og fylt med spennende, historiske detaljer som malerier, jakttrofeer, gamle ski, sjakkbrett og fotoalbum som gir et fascinerende innblikk i fortiden. Interiøret er en sjarmerende miks av vakre tapeter, elegante tepper, antikke møbler og blondgardiner, som sammen skaper en følelse av å reise tilbake i tid. I den felles entreen henger bilder av gamle stamgjester og besøkende, samt flere innrammede plakater fra Norsk Rikskringskastings Vårfest på Sundvolden fra 1930-, 40- og 50-tallet.

“Nå skal jeg vise dere noe som ikke alle får se,” sier Silje med et glimt i øyet. Vi blir med ett entusiastiske når hun åpner en liten luke som fører inn til et trangt og nedstøvet loftsrom. I hjørnet står flere bokhyller fylt til randen av gamle dokumenter dekket av støv. Silje forklarer at dette er stedet hvor alt som ikke har blitt utstilt har havnet, etter omfattende renoveringer og oppryddinger. “Kos dere,” smiler hun og forsvinner ned trappen.

Rommet er så lite og trangt at vi må krøke oss sammen for å nå inn til det lille hjørnet. Vi tar forsiktig opp noen av dokumentene, som om de var laget av porselen. Støvet flagrer i det vi skiller dem fra hverandre. Her finner vi alt fra gamle postkortsamlinger fra 40-tallet til bilder og pins fra OL i Lillehammer. Vi oppdager også gamle handlelister og gjestelister fra hotellet, samt varebestillinger med formelle autografer og dialoger med bankdirektører.

Vi leser og fotograferer med stor entusiasme, før ryggen til slutt tvinger oss tilbake til en stående positur.

Fulle av inntrykk trekker vi oss deretter tilbake til rommet og benytter anledningen til å lese oss opp på turmulighetene i nærområdet. Fra hotellet kan du begi deg ut på flotte turer, som topptur til Mørkgonga, Djevelens Punchbolle, og Tiurtoppen. En av de mest populære turene i området er kanskje Kongens Utsikt, en lett tur på rundt 3 km opp Krokkleiva som starter like utenfor hotell døren og gir en fantastisk utsikt på toppen. Har du glemt fjellskoene hjemme, er en tur til Kistefos et must for hotellets gjester. Vi innser fort at én natt på hotellet ikke er nok til å utforske området, og bestemmer oss for å komme tilbake med fjellsko ved en annen anledning.

Tilbake i hotellets historiske restaurant ser vi frem til kveldens meny. Etter å ha blitt vist til bordet legger vi raskt merke til at alle servitørene bærer flagg-pins på dressjakkene sine som viser hvilket land de kommer fra. Rundt oss ser vi danske, franske, spanske og norske flagg. Dette er en flott måte å vise mangfoldet i bransjen på, samtidig som det sikrer en god dialog mellom gjest og servitør. Vi overhører nemlig gjestene på nabobordet snakke entusiastisk på fransk. Vi bestemmer oss begge raskt for entrecôte og en god rødvin til. Måltidet starter med et glass musserende vin mens vi diskuterer dagens opplevelser. Midt i samtalen legger vi merke til nok en historisk detalj, denne gangen på servietten.

Det startet med et klagebrev .....

"Qvinden der haver herberge ved overfarten ved Steinsfjorden, ligger i ledertog med røvere, tyve, landløbere og skjælme, naar hun sætter reisende over, farer hun helt utækkelig afsted baade med fylderi og overskjælden paa dennem hun overfører, naar de hende ikke dobbelt derfor vilde fornøyd"

Sitatet viser til et klagebrev fra 1648, da Marte Kroksund ble innberettet til stattholderen av fogden fordi hun hadde skjelt ut folk hun rodde over sundet og at hun hadde vært full. Hun bodde på en gård på vestsiden av Kroksundet, drev et bevertningssted og var sundmann.

Vi ler godt av sitatet og ser for oss kvinnen i full mundur over sundet, full og sint på fornemme gjester. Heldigvis har historien til Sundvolden forandret seg betraktelig siden den gang.

Entrecoten kommer på bordet, akkompagnert av lokale grønnsaker og en deilig stuing. Blikkene våre møtes allerede etter første bit, for dette er virkelig et saftig og velsmakende måltid. Noen sier at dyr som har det bedre smaker bedre, og her virker det som oksen har kommet rett fra et opphold i hotellets spa. Porsjonen er raus, og med Sundvoldens matsvinnplakat i bakhodet velger vi å stå over desserten. Skulle vi bli litt fysiske, har vi fortsatt noen av Jeffs konfekter som venter på rommet ..

Etter en god natts søvn pakker vi koffertene og gjør oss klare for hotellets frokostbuffet, som vi har hørt så mye bra om. Og vi forstår raskt hvorfor.

Morgensolen stråler inn, og morgenfriske servitører steker nystekte lapper, mens buffeten frister med alt fra lokale delikatesser til perfekt stekte, gyldne speilegg . Med magen full og energien på topp vinker vi farvel til Sundvolden og setter kursen mot Hadeland og Thorbjørnrud Hotell. Vi kjører E16 gjennom Hønefoss, og passerer Kistefos på vei mot Jevnaker og Hadeland Glassverk.

Velkommen til Hadeland og Thorbjørnrud

Vinrankene hilser oss idet vi svinger av veien. Ikke mindre enn 6000 nøye dyrkede vinranker strekker seg utover den store eiendommen. Vi passerer skiltet som bekrefter vår destinasjon, «Thorbjørnrud Hotel», og kjører videre til hotellets parkering. Det første som møter oss er det store, grønne uteområdet hvor tre gartnere jobber flittig i bedene. Overalt spirer det på de grønne markene.

Ved innsjekk ønsker den vennlige resepsjonisten Hege oss hjertelig velkommen og gir oss nøklene til hvert vårt rom. På veien passerer vi flere kunstverk og skulpturer, samt hyggelige sittegrupper med utsikt mot hagen eller glampingområdet. Like ved resepsjonen er det også et aktivitetsrom for barn. Rommet er fylt med barnslige og kreative Lego-kunstverk, et nikk til den pågående legoutstillingen «Art of the Brick» som for tiden vises på Hadeland Glassverk.

Tilbake i resepsjonen møter vi hotellsjef Hege Bredvold Hunstad.

Hun kommer smilende mot oss, rett fra et intervju på direkte radio. I forbifarten møter vi også dagens eier og forretningsmann Atle Brynestad, som sammen med sin kone Linn Stokke er på inspeksjon i hotellets nye tehage. De hilser vennlig, og Atle forteller raskt om hotellets nye kunstverk som nettopp har blitt satt opp i restauranten. Vi skjønner raskt at vi har kommet til et sted som drives av aktive og engasjerte mennesker.

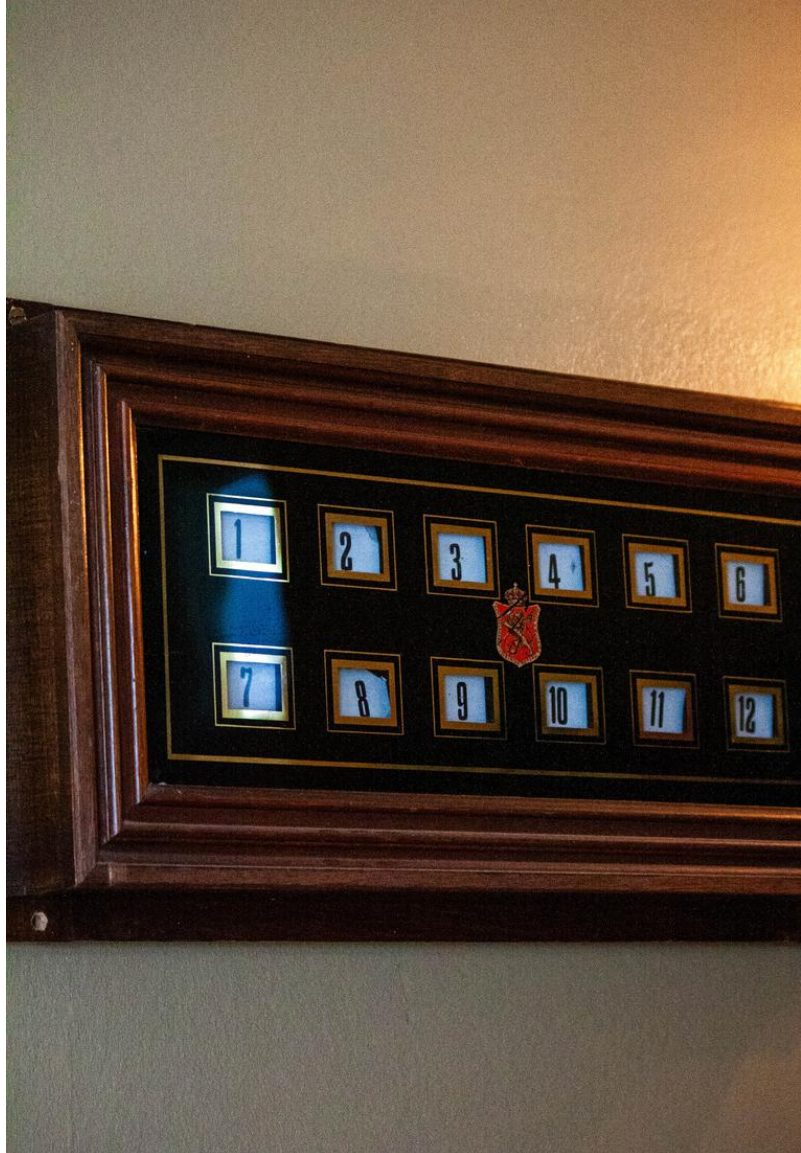

Vi går fra rom til rom, og Hege deler historien om byggets rike fortid, fra opprinnelsen som gård på 1300-tallet til det ble kjøpt og driftet av Hadeland Glassverk. I over 200 år har Thorbjørnrud og Hadeland Glassverk vært uatskillelig knyttet til hverandre, hvor gården både forsynte verkets ansatte med landbruksprodukter og fungerte som bolig for arbeidere og direktører ved ulike anledninger.

I moderne tid gjennomgikk Thorbjørnrud en betydelig transformasjon. De kryssende gangene og store vinduene stammer fra 1985, da Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund omgjorde Thorbjørnrud til et kurs- og konferansehotell. I 2008 kjøpte bonden Olav Lie Nilsen hotellet og forvandlet det til en matdestinasjon med fokus på lokal matproduksjon fra gården. Nå er hotellet tilbake i Hadelands eie gjennom konsernet 3 Norske, ledet av Atle Brynestad.

Mye av denne historien er innvevd i veggene i den gamle direktørboligen, en sjarmerende sveitservilla med tradisjonell arkitektur. For å bevare husets atmosfære og sjel, har farger, møbler og mønstre fra glansperioden blitt nøye gjeninnført. Noen originale spor har også blitt bevart. I entreen henger en gammel ringeklokke i antikk stil, som ble brukt av gjester for å tilkalle tjenerne.

I spisesalen ser vi en restaurert versjon av datidens tapet, oppdaget under renoveringen av bygget etter å ha vært gjemt under syv lag av andre materialer. I taket i hallen henger en gammel lampe hentet fra en dansk kirke på 1800-tallet. Biblioteket bærer preg av tidligere diskusjoner, og i bokhyllen står bøker merket med «Storthings Forhandlinger 1883», en passende referanse ettersom hotellet tidligere var et foretrukket møtested for regjeringen.

ERNEST HEMINGWAY
SAMLEDE ROMANER OG
FØRTELLINGER
7

ERNEST HEMINGWAY
SAMLEDE ROMANER OG
FØRTELLINGER
1

OG SOLER
GÅR SIN GANG

KLOKKEN
RINGER FOR DE
1. DEL

ERNEST HEMINGWAY
SAMLEDE ROMANER OG
FØRTELLINGER
7

Storthingstidende
1892.

Øds & Pagthinget.

Storthingstidende
1893.

Storthinget.
1

Storthings-
Forhandlinger
1883.

2 b.

Storthings-
Forhandlinger
1883.

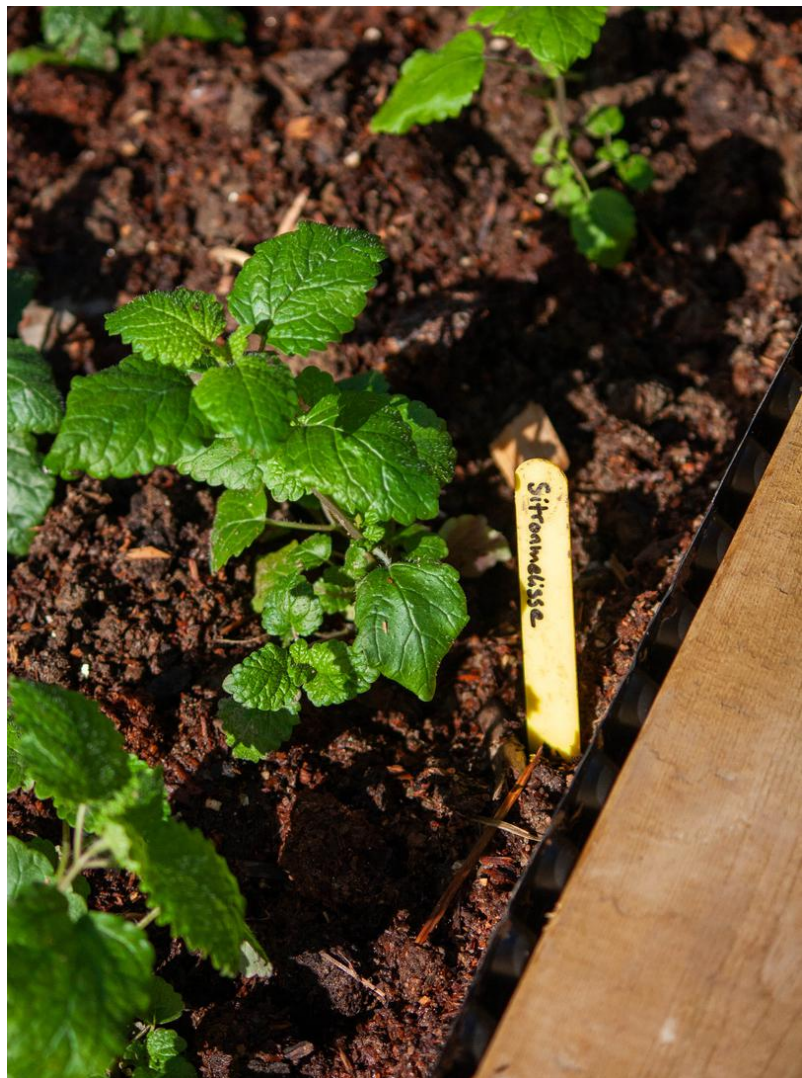
6.

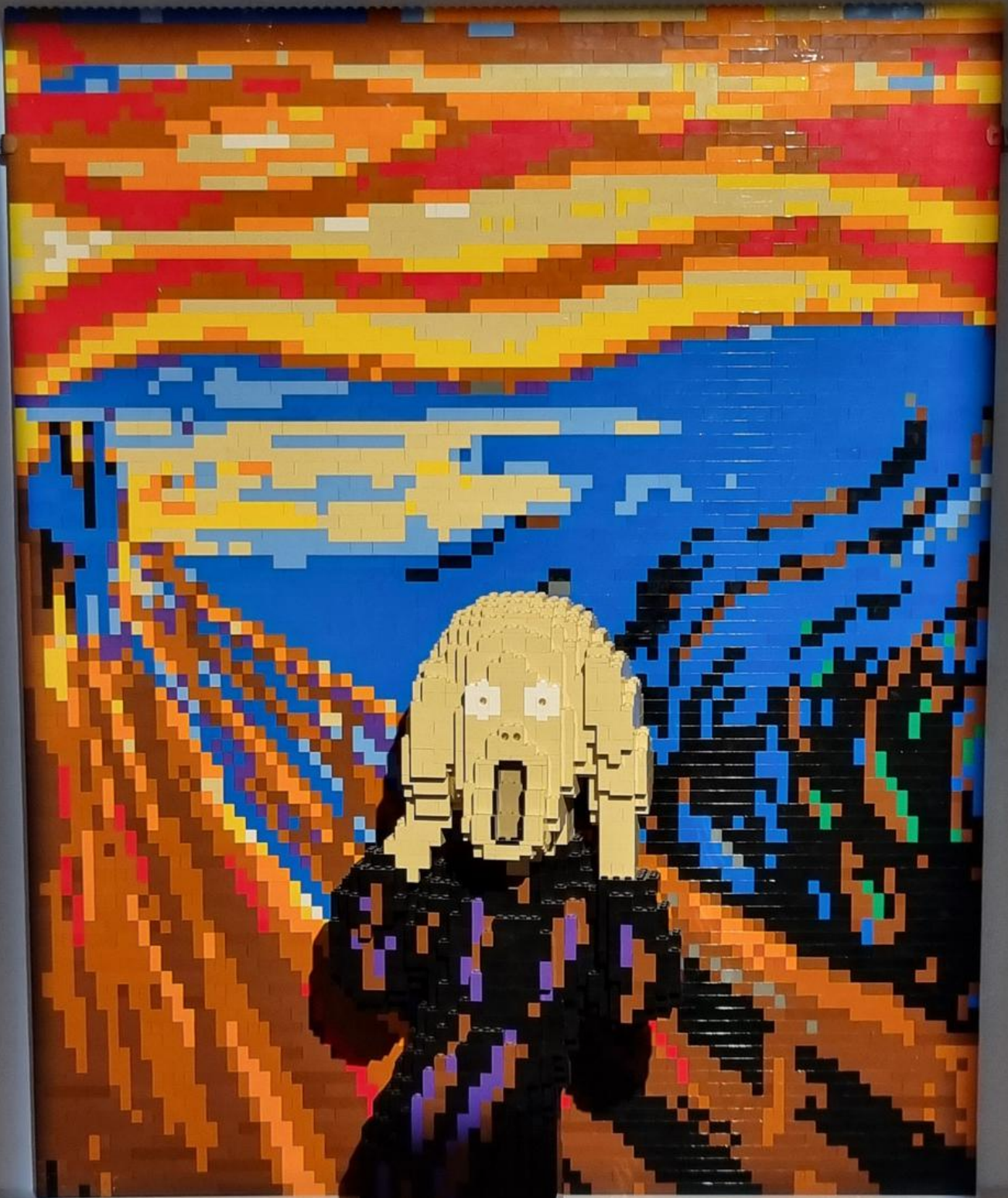
I dag brukes direktørboligen til møter, selskaper og middager. Den har både balkong og en egen utgang mot hotellets flotte hage med vid utsikt over fjorden.

Hagen, som nå er blitt restaurert og plantet om, gjenspeiler sin opprinnelige prakt. Like ved ligger hotellets glampingområde, hvor eventyrlystne gjester kan våkne opp til fuglekvitter og solskinn som skinner gjennom teltdukene.

Langs hotellets fløy finner vi flere flotte atriumshager, hvor et mangfold av planter, blomster og trær vokser. Her er det også sitteplasser hvor gjester kan nyte en kopp kaffe eller fordype seg i en god bok. Et lite stykke unna produserer hotellets summende bier fersk honning til frokosten, og det dyrkes både rabarbra, epler, salat og urter på hele området. Og nå er de også i gang med å anlegge en egen teåker. Vi ser frem til å smake på resultatet ved neste besøk.

En tur til Glassverket er uunngåelig når man først er i området. Glassverket ligger bare en kort spasertur fra hotellet, og etter en hyggelig omvisning legger vi turen dit. Vi tar et kort lunsjstopp på en av Glassverkets mange spisesteder før vi møter Martin Johanson, som er hele sjettede generasjon glassblåser. Hans tiptippoldefar var den første glassblåseren ansatt på Hadeland Glassverk, og farfaren Willy Johansson var en av landets fremste glassformgivere på 1950- og 1960-tallet.

Han forteller oss ivrig om den nesten 300 år lange historien og tar oss med for å se glassblåserne i full aksjon. Vi får selv komme så nær ovnene at vi kan kjenne den intense varmen. Her smeltes nemlig glass i ovner som når opp til hele 1400 grader! Etter en hyggelig prat med Martin beveger vi oss så videre til utstillingen «Art of the Brick». Denne bemerkelsesverdige utstillingen er for tiden å se i storbyer som London, Melbourne, Philadelphia, Paris og Miami – og nå også på Hadeland Glassverk i lille Jevnaker.

Her har den amerikanske legokunstneren Nathan Sawaya brukt over en million Legoklosser til å skape mer enn 100 verk, som uten tvil vil fascinere både voksne og barn i alle aldre.

Samlingen består av mange artige skulpturer, i tillegg til nyfortolkede versjoner av noen av verdens mest kjente kunstverk, som Michelangelos David, Van Goghs Starry Night og Da Vincis Mona Lisa. Et imponerende kunststykke som passer perfekt inn i den kunstneriske og kreative atmosfæren på Glassverket. Vi anbefaler alle som er i området en tur innom utstillingen før den avsluttes den 15. september.

[Les mer om utstillingen her.](#)

Med nyinnkjøpte glass og Lego i sekken finner vi veien tilbake til hotellet for å slappe av litt før dagens middag. Valget står mellom en 4-retters middag i direktørboligen eller à la carte i restauranten. Vi bestemmer oss for sistnevnte og bestiller hver vår stenovnsbakte pizza med ferske ingredienser fra kjøkkenhagen. Den tilberedes på ekte italiensk vis av souschef Solveig-Marie før den godgjør seg i varmen i restaurantens store pizzaovn.

På pizzaen nyter vi også den prisbelønte osten fra Thorbjørnrud Ysteri, produsert av hotellets tidligere eier Olav Lie Nielsen på Kjekshus Gård, som ligger kun 20 minutter unna.

Mette og fornøyde tar vi deretter turen innom hotellets bar for en liten nightcap før sengetid. Her kommer vi i prat med bartenderen og forteller at vi holder på å lage innhold og reisebrev. "Dere må sørge for å nevne han kjekke bartenderen da. Det er et selling point!". "Absolutt", sier vi og ler godt sammen. Han forteller at han kommer fra området og har jobbet på hotellet som ekstrahjelp i mange år. Selv om han egentlig studerer IT, trives han godt her blant gjestene på Thorbjørnrud. Vi deler litt om dagens opplevelser med ham før vi trekker oss tilbake til hotellrommet, klare for en ny dag og spente på frokosten som venter.

Dagen etter våkner vi til den beroligende utsikten mot fjorden. Etter å ha nytt en oppkvikkende kopp kaffe på rommet, er det tid for å utforske hotellets varierte frokostbuffet. Her frister nylagede bakverk, sunne frokostblandinger og et utvalg lokale delikatesser som oster fra Thorbjørnrud Ysteri, pålegg fra Brandbu Pølsemakeri og friske urter og honning fra kjøkkenhagen.

Vi tar oss god tid og observerer de andre frokostgjestene. Blant dem sitter både barnefamilier, motorsyklister og pensjonister og nyter en rolig morgen. Mange skal nok på Glassverket eller Kistefos som også ligger like ved. Selv pakker vi koffertene og legger turen mot Gran og Granavolden Hotell & Gjæstgiveri.

Velkommen til Gran og Granavolden

Kjøreturen til Gran er en vakker opplevelse i seg selv, og tar i underkant av en halvtime. Vi følger Fv240 langs Fjordlinna, som byr på en praktfull utsikt nesten hele veien til Gran. Solen skinner fra en klar himmel og belyser både grønne jorder og den klare fjorden mens vi kjører forbi gårdstun og nymalte hus med stakittgjerder.

Når vi ankommer Granavollen, fortsetter sommeridyllen på turen fra parkeringen. Hotellet ligger vakkert til på en høyde i Hadelands karakteristiske landskap, med både natur og historie tett på.

Helt siden 1657 har det vært drevet gjestgiveri her. Stedet var et knutepunkt i gammel tid, hvor kirkene, bygdetinget, skysstasjonen, og ikke minst gjestgiveriet med overnatting, mat og drikke, samlet folk fra både nærområdet og fjerne strøk. Med Søsterkirkene fra middelalderen og Glasslåven kunstsenter som nærmeste naboer, skinner historien gjennom allerede ved ankomst.

Odd Munthe Skavem
f. 1827 † 10-5-1900
Dorothea Elisabeth Skavem
f. i Singsen
12-11-1824 † 18-3-1902
Deri på oss det sterke i livet
Kjærlighet

MILDE SVENSGAARD
f. i Hildesund
8-8-1813 † 12-11-1859
PAUL SVENSGAARD
f. i Hildesund
2-10-1871 † 20-8-1910

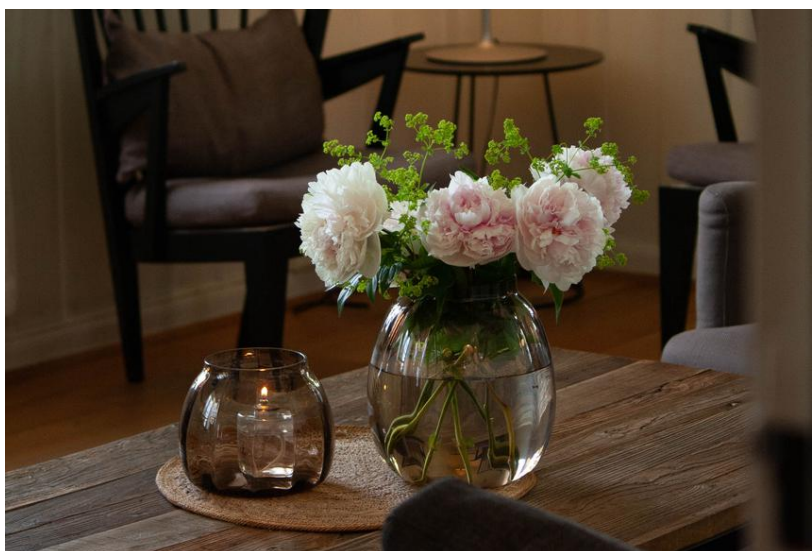
De to søsterkirkene, Mariakirken og Nikolaikirken, ble bygd på 1100-tallet i romansk stil og senere utvidet i gotisk stil. De kompakte steinveggene har tidligere både gitt ly for pilegrimer og dannet rammen om festgudstjenester for konger og biskoper. Sagnet sier at kirkene ble bygget av to søstre som ble uvenner og som ville ha sin egen kirke, men i middelalderen var det ikke uvanlig at det ble bygget flere kirker tett inntil hverandre. Om sommeren er begge kirkene åpne på dagtid.

Mange tar fortsatt også turen innom Granavollen på deres pilgrimsferd til Gudbrandsdalen. Like ved Søsterkirkene ligger Pilegrimsenter Granavollen. Et innholdsrikt informasjonssenter som blant annet tilbyr kart og informasjon, utvalgte bøker, magasiner og annet.

Selve gjestgiveriet omfatter fem bygninger som omkranser et sjarmerende tun, og rommer både hotellrom, oppholdsrom og et moderne konferansesenter. Området rundt hotellet er idyllisk, med vakre blomster og ripsbusker som tilfører liv og farge. Ute på sommerkafeen sitter gjester og nyter en bedre lunsj i solen. Ved ankomst blir vi hjertelig mottatt av resepsjonist Gro og daglig leder Arne Ivar Johnsrud, som tar oss med på en spennende omvisning.

Lokalene er lyse og moderne, og skaper en behagelig balanse mellom nåtid og fortid. Noe av det første vi ser i entreen er en utstilling med bilder og dokumenter fra ulike tidsepoker på Granavolden. Her finner vi alt fra tidligere gjester til historiske dokumenter, inkludert den aller første tapeten som prydet gjestgiveriet.

Gangen fører oss videre til hotellets restaurant, hvor blomster fra hagen pryder små vaser på hvert bord. Bak restauranten finner vi to koselige oppholdsrom, perfekte for å slappe av med en god bok eller et spille et brettspill med nye eller gamle venner.

Vi beveger oss videre til Gregerstua, bygget i 1657, som er det eldste bygget på tunet. Gregerstua fungerte som tingstue for Hadeland fra 1600-1700-tallet til midten av 1900-tallet, og var også Granavoldens første gjestgiveri.

Thor Heyerdahl var en av de som bodde her i flere måneder. Fra vinduet i Gregerstua kunne han finne ro til å skrive om livet på Påskeøya i Stillehavet, noe som resulterte i boken *Aku-Aku*, utgitt i 1957. Ett av hotellets rom er også dedikert til ham og prydet med spennende detaljer rundt boken. I dag benyttes Gregerstua ofte som et samlingssted for selskaper, og historiefortellingen finner også ofte sted her.

“Den ene er hest ..”

Arne Ivar tar oss videre til Glasslåven, et kunstsenter og atelier som ligger i en sjarmerende rød låve fra 1880-tallet. Den gamle låven huser nå både et glassverksted, arbeidsrom og spennende utstillinger. I sommer kan besøkende oppleve verk av tekstilkunstner Daniela Bergschneider. Stallboksene er fortsatt intakte, og to av dem er omgjort til små avdelinger hvor man kan lære ulike teknikker og lage enkle tekstilverk. Hver boks har et navn malt på toppen. På en av dem står det «Viktoria f. 1962».

“Er det navnet på hestene som har bodd her?” spør vi nysgjerrig.

Arne Ivar smiler lurt. *“Den ene er en hest, den andre er ordføreren,”* ler han.

Latteren smitter, og vi takker ham for den interessante omvisningen før vi går videre til resepsjonen, hvor Gro serverer oss en kopp kaffe. Neste stopp er Gardermoen, og denne gangen måtte vi se oss nødt til å prioritere bort lunsjen for å fordype oss mer i stedets rike historie – for her er det virkelig mye å oppleve. Som plaster på såret får vi hver vår lokale eplemost av Gro, perfekt for å nyte på veien. Tre kvarter senere er vi tilbake på flyplassen, klare for å returnere til regnfulle Bergen.

Vil du oppleve noe av dette selv?

Under har vi samlet noen av destinasjonene vi har vært innom, og tatt med noen vi dessverre ikke fikk tid til å besøke denne gangen. Riktig god tur!

Losby Gods

Losby Gods tilbyr 25% på opphold i hele sommer, og er et perfekt sted for litt sensommerromantikk med din kjære.

[Les mer om hotellet her](#)

[Se sommertilbud og andre pakker her](#)

Sundvolden Hotel

Unn deg et spaopphold eller nyt et bedre måltid kombinert med vakre fjellturer eller et besøk på Kistefos museum.

[Les mer om hotellet her](#)

[Se sommertilbud og andre pakker her](#)

Thorbjørnrud Hotell

Besøk vårt nyeste medlem. Hotellet tilbyr en pakke med rabatter på både Hadeland Glassverk og Lego-utstillingen i sommer.

[Les mer om hotellet her](#)

[Se sommertilbud og andre pakker her](#)

Granavolden Hotel & Gjæstgiveri

En tur til Granavollen tar deg rett inn i norsk historie. Her finner du flere flotte attraksjoner og severdigheter.

[Les mer om hotellet her](#)

[Se sommertilbud og andre pakker her](#)

Hadeland Glassverk & Art of the Brick

La deg fascinere av dyktige glassblåsere i aksjon og opplev "Art of the Brick", verdens mest berømte LEGO® kunstutstilling.

[Les mer om Art of the Brick her](#)
[Se hva annet som skjer på Glassverket her](#)

Kistefos

Kistefos ligger nær alle hotellene og byr på arkitektur i verdensklasse, industrihistorie, kunstutstillinger og en imponerende skulpturpark.

[Les mer om Kistefos her](#)

Søsterkirkene og Steinhuset

Besøk de to Søsterkirkene fra middelalderen på Granavolden og ta turen innom Steinhuset på Gran prestegård, en prestebolig, representasjonshus og forsvarsverk fra år 1200. Her kan du oppleve både omvisninger og konserter.

Gårdsutsalg og matopplevelser

Området byr på mye for den matinteresserte. I tillegg til de gode måltidene på hotellene kan du blant annet besøke Kjekshus Gård, hvor den tidligere eieren av Thorbjørnrud Hotell produserer sin prisbelønte ost.

Fjellturer

På utkikk etter den gode utsikten? Gå opp Kongens Utsikt like ved Sundvolden, gå fra Granavolden opp til Sølvberget eller prøv deg på topturer som Mørkgonga og Gyrihaugen.

[Les mer om fjellturer i området her](#)

DE HISTORISKE
hotel & spisesteder

Les mer på dehistoriske.no